

דצמבר 2021
תשפ"א

מידע להורים בנושא ועדות מתוקף חוק חינוך מיוחד

סוגי הוועדות:

צוות רב מקצועי: שני סוגים
ועדת זכאות ואפיון: ארבעה סוגים
ועדת השגה: שני סוגים

**חשוב שלהורים ו/או לתלמיד/ה יהיה את מירב המידע להבין את המתרחש לפני, בזמן ואחרי כל ועדה, כולל התנהלות הוועדה והשלבים אחריה וכדי להגיע להחלטות שנראות להם נכונות.
זכרו - הוועדות מתנהלות עבור התלמיד והוריו.**

להלן ריכוז מידע שעשוי לסייע לכם

סוגי הוועדות:

צוות רב מקצועי: שני סוגים
ועדת זכאות ואפיון: ארבעה סוגים
ועדת השגה: שני סוגים

צוות רב מקצועי

ישנם שני סוגי מפגשים עם הצוות הרב מקצועי

מקום:

לילדי גן – בדרך כלל במתי"א.
לילדי בית ספר – בבית הספר.

שני הסוגים והמטרות:

1. לפני ועדת זכאות ואפיון – לדון יחד בצרכי התלמיד, להחליט אם זקוק למענים מהסל המוסדי (סל שילוב והכלה) או למענים רבים יותר אותם ניתן לקבל בוועדת זכאות ואפיון. להורים בכל מקרה עומדת הזכות לבקש ועדת זכאות ואפיון.
2. אחרי ועדת זכאות ואפיון – לדון בפילוח הסל האישי.

התהליך:

1. לפני ועדת זכאות ואפיון - אם המסגרת החינוכית יוזמת המפגש, עליכם ההורים, לקבל זימון שבועיים מראש לתאריך שמתאים לכם למפגש.
אם אתם, ההורים, מבקשים את המפגש, הוא צריך להתקיים תוך שלושה שבועות מהיום שהגשתם הבקשה ועליכם לקבל הזימון תוך שבועיים מהיום שהגשתם הבקשה.
2. אחרי ועדת זכאות ואפיון – תקבלו זימון מהמסגרת החינוכית.

פרוטוקול:

כמו בכל מפגש, ישיבה או ועדה המתנהלים מתוקף חוק, זכותכם לקבל פרוטוקול מלא של הדיון, זאת בצמוד להחלטה ותוך שבועיים לאחר קיום הישיבה, לכל היותר.

במקרים חריגים שבהם קיימת מניעה משפטית למסירת הפרוטוקול, יו"ר הוועדה יידע את הורים ובמידת האפשר את התלמיד על קיומה של המניעה אבל ימסור להורים את חלק הפרוטוקול של הדיון בו השתתפו. הורי התלמיד יוכלו לבקש את העברת המסמכים שלא נחשפו בפניהם לעיונו של עורך דין, רופא, פסיכולוג חינוכי או עובד סוציאלי מטעמם.

ועדת זכאות ואפיון

ישנן ארבע סיבות להתכנסות ועדת זכאות ואפיון

מקום:

ברשות המקומית

הסיבות להתכנסות ועדת זכאות ואפיון:

1. ועדת המשך זכאות מקוצרת -
המטרה: לאשר/לא לאשר המשך זכאות ללא שינוי מהזכאות הקיימת. ועדת המשך זכאות זו מתקיימת בפני חברי הוועדה בלבד ורק בהסכמת ההורים וצוות המסגרת החינוכית (מתקיימות בחודשי נוב. דצמ. וינואר).
2. ועדת זכאות ואפיון מלאה -
המטרה: להחליט אם התלמיד זכאי/לא זכאי לשירותי חינוך מיוחדים, ואם כן, כמה שעות שבועיות יקבל, אם בחירת ההורים תהייה שילוב בכיתה רגילה עם סל תמיכות אישי.
3. ועדה חריגה -
במקרים חריגים ניתן לקיים ועדת זכאות ואפיון גם בתאריכים שאינם מוקצים לוועדות ואם ניתנת זכאות היא מיושמת באותה שנת הלימודים.
4. ועדת השגה על החלטת צוות רב מקצועי -
אם אינכם מסכימים את החלטות הצוות הרב מקצועי, זכותכם להשיג על כל חלק מההחלטה.

תהליך ועדה מלאה:

זימון לוועדה:

1. עליכם, ההורים, לקבל זימון לוועדה בכתב, לפחות 14 ימים לפני המועד. אם הזימון הגיע בזמן קצר יותר והדבר אינו מתאים לכם, תודיעו על כך ודחייה זו לא תספר כאחת משתי הדחיות המותרות בחוק.
במקרה של הורים גרושים, פרודים או לא נשואים, ישלח זימון לשני ההורים. במקרה בו הם אינם מוכנים לשבת יחד בוועדה, ניתן לקיים ישיבות נפרדות.
אם אחד ההורים לא הגיע ולא נתן אישור בכתב לקיום הוועדה בלעדיו, ניתן:
 - ליצור קשר טלפוני, בנוכחות כולם, לקבלת אישור שירשם בפרוטוקול.
 - לפתוח ולקיים הוועדה עם ההורה שהגיע ולהשאיר הוועדה פתוחה עד לקיום ועדה בנוכחות ההורה שלא הגיע. יעשה ניסיון לזמן את ההורה שלא הגיע פעמיים נוספות. במידה ולא יגיע גם בפעם השלישית, ניתן לסגור הוועדה על בסיס המידע מההורה שהגיע ונכח בוועדה.
- בכל מצב אין לשלוח הורה לבימ"ש או לעורך דין כדי להשיג אישור לקיים ועדה ללא ההורה שלא הגיע או לא הגיב לזימונים.
2. כשהורים לא מגיעים לוועדה ולא נתנו אישור לקיים הוועדה ללא נוכחותם, הוועדה תדחה. בפעם השלישית שההורים לא הגיעו, ניתן לקיים הוועדה ללא נוכחות ההורים.
3. כל עוד ההורים הינם האפטרופוס של ילדם, חובה להזמין לוועדה, גם אם הילד אינו גר בביתם. במקרה של ילד במשפחת אומנה, יוזמנו הורי האומנה. במקרה שבית המשפט מינה אפטרופוס לילד, יוזמן האפטרופוס.

הכנה לוועדה:

1. אין לחייב אתכם הורים לחתום באופן גורף על ויתור סודיות לכלל המסמכים הנמצאים בתיק של ילדכם. להורים הזכות להחליט על מתן ויתור סודיות למסמכים מסוימים על פי בחירתכם. חשוב לזכור שללא מסמכים קבילים הוועדה לא תוכל להגיע להחלטות.
2. עליכם לקבל את כל החומר (שאלונים, אבחונים, דוחות, חוות דעת וכו') הקשור לילדכם והמובא בפני הוועדה, וזאת 14 יום לפחות טרם קיום הוועדה.
3. יש להנגיש עבורכם את הוועדות בהתאם לצורך ובכלל זה, לדוגמא:
 - במקרה שהורים אינם מבינים עברית, חייבים לזמן מתורגמן.
 - כשמוזמן הורה עם מוגבלות פיזית, הוועדה תתקיים במקום נגיש.
 - במגזר הערבי ועדות מתנהלות בערבית, אם כולם דוברי ערבית.

התנהלות הוועדה:

1. לוועדה מוזמנים 6 חברי ועדה עם מינוי. ה-4 הראשונים להלן חייבים להיות נוכחים:
 - יו"ר הוועדה, נציג משרד החינוך
 - נציג הרשות
 - נציג השפ"ח
 - נציג הפיקוח מהחנ"מ
 - נציג הפיקוח מהחינוך הרגיל
 - נציג הוריםמוזמנים גם נציגי המסגרת החינוכית וכמובן אתם ההורים. בנוסף, אתם זכאים להביא לוועדה או להיות מיוצגים בוועדה ע"י כל אדם שתרצו, ללא הגבלה. לדוגמא: חבר, קרוב משפחה, איש מקצוע.
- שימו לב:** אם נוכחים אנשים נוספים ללא אישורכם, זכותכם לבקש שיצאו. במקרים חריגים ועל פי חוק יוזמנו ע"י היו"ר אנשי מקצוע לוועדה. אם הינכם מתנגדים לנוכחותם, אמרו זאת, ציינו כי אינכם נותנים ויתור סודיות וודאו שהדברים ירשמו לפרוטוקול.
2. אם קיים ניגוד עניינים בינכם לבין מי מחברי הוועדה הנכם רשאים לבקש להחליפו. כך גם אם מסיבה מוצדקת אינם מעוניינים להיחשף בפני מי מחברי הוועדה. את בקשתכם זו תעבירו למי שתבחרו מבין מחברי הוועדה.
3. בוועדה תתבקשו לספר על ילדכם. זכרו כי מטרת הוועדה הינה להחליט אם ילדכם זקוק ולכן זכאי לשירותי חינוך מיוחדים. אם לדעתכם ילדכם זקוק לתמיכות, מומלץ להסביר מה הם הקשיים ולהתמקד בצרכיו על מנת שחברי הוועדה יבינו מדוע הינכם מבקשים תמיכות.
4. בנוסף אליכם יציגו נציגי המסגרת החינוכית את היכולות והקשיים של ילדכם ונציג/ת השפ"ח (פסיכולוג הוועדה) יציג את המסמכים הקבילים.

חשוב:

- זכותכם לדבר, לשאול או להוסיף מידע בכל שלב בזמן הוועדה.
- הוועדה לא נועדה להמלצות על טיפולים, תרופות או כל התנהלות הקשורה לחיי המשפחה.
- זכותכם לדבר בפני חברי הוועדה בלבד ללא נוכחות נציגי המסגרת החינוכית או כל אדם נוסף.

לאחר וועדת זכאות ואפיון

שלב ראשון

ההחלטה:

בהחלטה של ועדת זכאות ואפיון צריכים להיות כתובים הגדרת האפיון ורמת התפקוד של התלמיד וכן ההחלטה אם יש או אין זכאות לשירותי חינוך מיוחדים. אם הוחלט על זכאות, יופיעו מספר השעות השבועיות להן זכאי התלמיד עבור תמיכות בשילוב.

- הסבר למושגים:

אפיון = סוג המוגבלות.
רמת תפקוד = גבוה - 1; בינוני גבוה - 2; בינוני נמוך - 3; נמוך - 4.
זכאות = כן או לא זכאי לשירותי חינוך מיוחדים.
בהתבסס על האפיון והתפקוד הוועדה מחליטה על זכאות.

- הסבר על תמיכות לתלמידים בשילוב.

זכאות מסל מוסדי (שילוב והכלה): מקבלים מהסל המוסדי לפי שיקול דעת הצוות הרב מקצועי.
זכאות לסל אישי: גודל הסל תלוי במספר השעות השבועיות (ש"ש) שניתנו בהחלטה. הן כוללות 0.5 עבור הדרכה לצוות. את הייתה ניתן לחלק להוראה/טיפול או סיוע לפי הצורך:
שעה טיפול או הוראה = 45 דקות.
שעה סייעת = 4.3 שעות בגן/ביסודי/בחיטבת ביניים.
שעה סייעת = 5.4 שעות בתיכון.

הפרוטוקול:

כמו בכל מפגש, ישיבה או ועדה המתנהלים מתוקף חוק, זכותכם לקבל פרוטוקול מלא של הדיון, זאת בצמוד להחלטה ותוך שבועיים לאחר קיום הישיבה, לכל היותר. אם נתתם כתובת דוא"ל (מומלץ!) ההחלטה והפרוטוקול אמורים להגיע בזמן קצר משבועיים. פרוטוקול הוועדה צריך לשקף את הדיון כולו כולל הדיון הפנימי של חברי הוועדה.

במקרים חריגים שבהם קיימת מניעה משפטית למסירת הפרוטוקול, יו"ר הוועדה יידע את הורים ובמידת האפשר את התלמיד על קיומה של המניעה אבל ימסור להורים את חלק הפרוטוקול של הדיון בו השתתפו. הורי התלמיד יוכלו לבקש את העברת המסמכים שלא נחשפו בפניהם לעיונו של עורך דין, רופא, פסיכולוג חינוכי או עובד סוציאלי מטעמם.

שלב שני

א. אם ילדכם קיבל זכאות לשירותי חינוך מיוחדים המקנים סל אישי, עליכם להודיע לרשות או ליו"ר וועדת זכאות ואפיון על סוג המסגרת החינוכית בא תרצו שילדם ילמד. אתם עושים זאת על גבי טופס "בחירת הורים בסוג במסגרת" תוך 14 יום מיום קבלת ההחלטה.
האפשרויות הן:

- 1) מסגרת חינוך מיוחד – גן/כיתה קטנה/בית ספר, או
- 2) שילוב בגן/בית ספר רגיל עם תמיכות.

חשוב: אתם יכולים לשנות את בחירתכם בסוג המסגרת ולהודיע על כך עד ל- 25 ביוני.

במידה ולא תבחרו סוג מסגרת, רשאית הוועדה לקבוע את סוג המסגרת תוך מתן עדיפות למסגרת חינוך רגיל.

במקרים חריגים של חשד להתנהגות מסכנת של התלמיד כלפי עצמו או אחרים, רשאים חברי הוועדה להחליט לא לקבל את בחירת ההורים את סוג המסגרת אך החלטה זו טעונה אישור ממנהלת אגף א' חינוך מיוחד או מסגניתה.

האפשרויות העומדות בפניכם לאחר קבלת החלטת ועדת זכאות ואפיון:

1. אפשרות אחת-
החלטת הוועדה נכונה בעיניכם ומאפשרת לילדכם לקבל את התמיכות להן הוא זקוק על מנת להצליח בבית הספר. אם ההחלטה הינה לזכאות לשירותי חינוך מיוחדים ואתם בחרתם בשילוב, תחכו להזמנה לפגישה עם הצוות הרב מקצועי (לפילוח סל) בה מחליטים יחד עימכם מה תהיינה התמיכות הטובות ביותר עבור ילדכם בהסתמך על החלטת ועדת זכאות ואפיון.
אם אינכם מרוצים מהחלטת הצוות הרב מקצועי על אופן פילוח הסל, זכותכם לערער על ההחלטה ולהגיש השגה שתידון בוועדת זכאות ואפיון. השגה זו אתם מגישים למחלקת החינוך ברשות או ליו"ר ועדת זכאות ואפיון.
2. אפשרות שנייה-
החלטת הוועדה אינה נכונה בעיניכם ואז זכותכם לערער ולהגיש השגה תוך 21 יום מקבלת ההחלטה בפועל (לא מיום קיום הוועדה אלא מהיום בו קיבלתם את ההחלטה בדואר רשום).

ועדות השגה

ישנם שני סוגים של ועדות השגה

1. ועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה על החלטות הצוות הרב מקצועי (ככתוב בע"מ 2).
 2. ועדת השגה מחוזית על ועדת זכאות ואפיון.
- הגשת השגה:** יש לשלוח מכתב, רצוי בדוא"ל, ובו בקשה לערער על החלטת הצוות הרב מקצועי או וועדת הזכאות ואפיון. רצוי להסביר מדוע ההחלטה אינה נכונה עבור ילדכם. בנוסף, יש לשלוח את ההחלטה ואפשר גם את הפרוטוקול.
- השגה על החלטות הצוות הרב מקצועי שולחים לרשות או ליו"ר ועדת זכאות ואפיון.
 - השגה על החלטות ועדת זכאות ואפיון שולחים למזכירות המחוז.

ההשגה על ועדת זכאות ואפיון מתקיימת בהתאם למחוז בו אתם גרים.

להלן הכתובות לשליחת השגה:

רשימת נציגים מחוזיים אליהם יש לשלוח פניות לוועדת השגה מחוזית			
מחוז	שם הנציג	טלפון	דוא"ל
צפון	סיגל טובי	073-3939841	sigaltu@education.gov.il
חיפה	יפה אליאס	073-3938223	yafael@education.gov.il
מרכז	דלית אמזלג	073-3937517	daliaam@education.gov.il
ירושלים ומנח"י	אתי קליג'	073-3934232	etika@education.gov.il
דרום	ליאת יוסף	073-3935910	liatyo@education.gov.il
תל אביב	סיגל שקד כנר	073-3936741	sigalsha@education.gov.il

מומלץ לשלוח גם את האבחונים או חוות הדעת המשקפות את הצרכים של ילדכם. בנוסף, שילחו או הביאו עמכם לדיון כל דבר שיעזור להמחיש שילדכם זקוק למה שאתם מבקשים. אפשר כמובן להביא גם חוות דעת של אנשי מקצוע נוספים לאלה שהיו בוועדות עליהן אתם משיגים. חשוב שחוות הדעת המקצועיות ידגישו את הצרכים ואת מורכבותם ועוצמתם וכן את החשיבות של התמיכות עבור ההצלחה וההתחזקות של ילדכם. בוועדת השגה מחוזית, אם אתם משיגים על גודל הסל האישי, רצוי שתסבירו מדוע סך התמיכות שקיבל ילדכם בהחלטת ועדת הזכאות ואפיון אינן מספיקות ואם אפשר, רצוי לציין מה גודל הסל האישי לו הוא זקוק, ז"א לכמה שעות שבועיות הוא אכן זקוק.

הדיון בהשגה: ועדת ההשגה צריכה להתקיים תוך 21 יום מקבלת הבקשה להשגה ויש לידע את ההורים, את חברי הוועדה והמוזמנים שבוע לפני המועד.

אופן הדיון בוועדת השגה מחוזית דומה לוועדת הזכאות ואפיון. ישנו הדיון הראשון בו משתתפים כולם ובו אתם מציגים, מפרטים ומסבירים את בקשתכם. לאחר מכן מתנהל הדיון הפנימי הכולל רק את חברי הוועדה.

חברי ועדת השגה מחוזית:

- מנהל המחוז או נציגו
- פסיכולוג חינוכי מחוזי
- מפקח כולל לחינוך מיוחד
- מפקח לחינוך רגיל
- נציג הורים
- נציג ארגון ציבורי

המניין החוקי לקיום הוועדה: שלושה חברים. אסור שבין חברי הוועדה ישבו מי שדן במקרה בוועדת הזכאות והאפיון.

3. החלטות ועדת השגה:

מנדט ועדת ההשגה הינו -

- א. לקבל את ההשגה.
- ב. להחזיר את הדיון לוועדות זכאות ואפיון עם הוראות או בלעדיהן (ואז מתקיים דיון חדש אליו תוזמנו).
- ג. לדחות את ההשגה.

4. לאחר החלטת ועדת ההשגה:

פרוטוקול הדיון וכן מכתב ההחלטה ונימוקיה בחתימת יו"ר הוועדה, יישלחו להורים בדואר רשום מוקדם ככל האפשר, כדי לא לעכב את שיבוץ התלמיד, ובכל מקרה לא יאוחר מ-14 ימים ממועד הדיון או מהמועד שבו נמסרה להורים החלטת הוועדה, לפי המוקדם מהם.

במקרים חריגים שבהם קיימת מניעה משפטית למסירת הפרוטוקול, יו"ר הוועדה יידע את ההורים ובמידת האפשר את התלמיד על קיומה של המניעה אבל ימסור להורים את חלק הפרוטוקול של הדיון בו השתתפו. הורי התלמיד יוכלו לבקש את העברת המסמכים שלא נחשפו בפניהם לעיונו של עורך דין, רופא, פסיכולוג חינוכי או עובד סוציאלי מטעמם.

5. לאחר קבלת החלטת ועדת ההשגה:

אם לדעתכם החלטת הוועדה נכונה - תחכו לזימון לצוות הרב מקצועי.
אם לדעתכם החלטת הוועדה אינה נכונה – ניתן להגיש עתירה מנהלית בבית משפט לעניינים מנהליים (מי שעומד בקריטריונים זכאי לעזרה בהגשת ההשגה מהסיוע המשפטי במשרד המשפטים).

אחד מחברי וועדות הזכאות ואפיון והשגה הינו נציג הורים שתפקידו:

1. לייצג את רצון ההורים בהחלטה.
2. לוודא שיש להורים/לתלמיד את מירב המידע להבין את המתרחש והנאמר בוועדות וכדי לקבל החלטה מושכלת לאחר הוועדה על בסיס ידע מירבי.
3. לוודא שזכויות ההורים נשמרות.

אם תרצו ליצור קשר עם נציג ההורים לפני הוועדה כדי לדבר, לשתף ולהתייעץ, ניתן לעשות זאת ע"י שליחת **וואטסאפ** לרכז המחוזי בהודעה הכוללת את תאריך הוועדה. הרכז משבץ את נציגי ההורים לוועדות ויידע לסייע לכם ביצירת הקשר.

קישור לרשימת רכזי ועדות זכאות ואפיון לשיבוץ נציגי הורים בוועדה

קישור לרשימת רכזי ועדות השגה לשיבוץ נציגי הורים ונציגי ארגון ציבורי

פרטי התקשרות נוספים

כתובות מייל של יושבי ראש ועדות זכאות ואפיון

לשאלות ניתן לפנות **בוואטסאפ** למרל ברנט 052-4674466
מנכ"לית עמותת צח"י (צרכני חינוך יחודיים ע"ר)

העמותה של
נציגי ההורים בוועדות מתוקף חוק חינוך מיוחד